

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za celoletno za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription, yearly \$6.00.

Advertisements on Agreement.

Doplati brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri sprejemu krajša naročnikov imena, da se zame tudi prejeto bivališče namani, da hitreje pridemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

KORAK NAPREJ.

Vladujoči in protiboljševiški elementi Združenih držav naj izpregovore resno in odkritosrčno besedo z onimi premogarskimi baroni, ki so si zadali za življenjsko nalogo borbo proti United Mine Workers.

V Ameriki je mogoča organizacija in najmočnejša obremen — American Federation of Labor. Njen namen je spraviti pod svoje okrilje vse delavce, pa naj so zaposleni na zemeljski površini ali pod njo. Vodstvo te organizacije si na vse mogoče načine prizadeva, da bi sklenilo nekaj dogovor s premogarskimi baroni ter se pri tem ne plaši nobenih sredstev in nobenih žrtev. Škoda je le, da žrtev ne doprinašajo uradniki organizacije, pač pa premogarji.

Toda premogarski baroni nočejo ničesar slišati o kakem sporazumu.

Se pred kratkim so bili zadovoljni, če so mogli nasprotovati vsaki organizaciji ter ji metati polena pod noge.

V zadnjem času so se pa poslužili radikalnejših sredstev. Stopili so v ostro ofenzivo ter napovedali smrt vsem organizacijam.

Premogarska korporacija v West Virginiji, za katere hrbtom se skriva osemdeset premogarskih družb, je vložila pri zveznih sodiščih tožbo.

Ta tožba ni naperjena samo proti delovanju organizacije v majnarskih okrožjih pač pa tudi proti delavskim kontraktom ter proti pobiranju unijskih pristojbin potom uprave.

Premogarji se nikakor ne morejo vkloniti vstavne mu povelju, kakoršnega zahtevajo premogarski baroni od zveznih sodišč. Organizacija se pri najboljši volji ne more izogniti organiziranju premogarjev v West Virginiji, Kentucky-ju ter po drugih premogovnih okrajih. Po teh okrajih je narasla zahteva po potrebi organizacije, in kar je za organizacijo še važnejše, ti neorganizirani okraji neprestano ogrožajo upliv organizacije drugod.

Posebno pa prizadene unijski del tožbe, ki je naperjen proti takozvanemu "check-off" sistemu. Ravno v tem sistemu je dosedaj obstajalo prijateljsko razmerje med unijski in delodajalci.

RUSIJA.

Člani ameriške pomožne organizacije so dospeli v Rusijo v plemenitem namenu, da pomagajo, kjer je pomoč najbolj potrebna.

Vsa stvar je v teku, in vsak dan je rešenih par sto ali par tisoč življenj. Kljub temu pa objavljajo časopisi vesti o masakrih v Rusiji, o nezmožnosti sovjetske vlade v edinem namenu, da zmanjšajo ameriške simpatije napram Rusiji.

Vsega, karkoli jim je na razpolago, se poslužijo, same da bi pozvali ameriške pomožne delavce nazaj iz Rusije ter prepustili rusko prebivalstvo splošnemu umiranju.

Pod uplivom teh ljudi (Francozi zavzemajo med njimi poglavito mesto), je tudi uboga revica Poljska začela rogljati z orožjem. Vojno hoče z Rusijo.

Malokatera država na svetu je na tako slabem stališču kot Poljska. V finančnem in gospodarskem oziru je na robu prepada. Brez zunanje pomoči ne more preživljati niti civilnega prebivalstva, kam pa še armado.

Toda Francozi so vedno pripravljeni najeti tu ali tam posojilo, da spravijo na noge poljsko armado, ki naj bi se borila proti Rusom.

Za to nesramno delo so v prvi vrsti odgovorni agenti bivšega ruskega carja, ki so toliko predrzni, da si nadevajo naslov zastopnikov ruskega naroda. Ti proti revolucionarji imajo v Ameriki agenta — Bakmetjeva, ki je priznan ter povsod sprejet kot "ruski poslanik".

Ta poslanik pa ne reprezentira nobene vlade, ampak še vedno kontrolira ostanek dvesto milijonov dolarjev, katere sta mu izročila Wilson in McAdoo iz ameriške državne zakladnice.

Na milijone teh dolarjev je bilo uporabljenih za širjenje najnesramnejših laži o Rusiji. Štiri dolga leta se že širijo te laži o boljševiški Rusiji, in našle so dober odmev v srcu vsakega duševnega omahljiveca.

Edinole mir in dobra volja zamoreta preosnovati Rusijo in ves svet.

Ameriški pomožni delavci so se lotili pravega posla.

Dopisi

Pittsburgh, Pa.

Zopet prihaja en glas iz pittsburghske slovenske naselbine. Vem, da si nekateri mislijo, da so se že vsi Slovenci izselili iz Pittsburgha, ker je tako malokdaj kakšna glas od tukaj. To je ravno tisto, kar je bilo na koncertu združenih pevskih društev, kjer se le en odstotek zavednih Slovencev iz Pittsburgha vdeležil. Lahko bi rekli, da je bilo skoro več Slovencev izven Pittsburgha kakor pa domačinov. S tem so pokazali pittsburghski Slovenci, da se jako malo zanimajo za slovensko pesem in za razvoj svojega naroda.

Resnično je, da reklama je bila malo zakasnjena, ali vseeno je bilo zadostno naznanjeno pittsburghskim Slovencev, da bi se jih bilo moglo več vdeležiti tega združenega pevskega koncerta. Kar se pa tiče drugih vdeležencev, je bilo še zadosti dovolj. Pevskim društvom pa moram izreči največjo pohvalo v napredku slovenske pesni. Ne bom ravno vsako posamezno društvo imenoval, ker vseh sedem pevskih društev, katera so nastopila na tem koncertu, je pohvale vrednih. Vsi pevcu so pokazali, da so v resnici žrtvovali marsikatero urico za blagor napredka v slovenski pesmi. Upam in sem tudi uverjen, da bo drugo leto, ko se bo vršil zvezni pevski koncert (kjer, to še ni določeno), veliko boljše.

Sporočiti tudi moram glede združne prodajalne. Žalibože ne morem poročati o napredku, ampak ravno nasprotno, da gre raskovo pot. Krivda je od strani delničarjev samih, ki sami delujejo na to, da bi se svoje lastno združno podjetje uničilo. Namesto, da bi gledali za napredek in agitirali v prid in korist samim sebi, pa odgovarjajo in kritizirajo v svojo lastno škodo. Nekateri so se tako daleč spozabili, da se plačati nočejo, kar so blaga odvzeli in s tem mislijo, da so pokrili svoje delnice, in tako je prišlo do tožbe. Rajše bodo odvetnike stili kakor pa sami sebe. Za odvetnika je denar, za porevnavo svojega dolga in za napredek združne prodajalne pa ne. Zakaj si delate stroške, ko boste vseeno morali plačati? Drugače ne boste dosegli, kakor da boste imeli še enkrat toliko stroškov in svoje lastno podjetje boste uničili ter delnice pogubili. Ali vam ni res nič za denar, da ga po eni strani stran mečete, na drugi boste pa pogubili podjetje. Jako žalosten je izraz nekakega delničarja, ko se je izrazil, da raje \$500 zatoči, kakor da bi plačal svoj dolg v znesku \$25.

Drugi se zopet izražajo, da ako bi bil drugi odbor, bi bilo tudi vse drugače. Jaz samo toliko rečem, da odbor ni prav nič kriv, ampak krivi ste sami, ker nočete svojega lastnega podjetja podpirati. Pri odboru tudi ni enega kapitalista, da bi zamogel denar zalagati in da bi ga vi raznašali. Ako sprevidite, da ta odbor ni dober in da bi drugi bil boljši, zakaj ne pridete na sejo in ne izvolite novega odbora? To prav lahko storite vsak čas, ker niti en odbornik ni prisegel, da bo eno leto deloval, in niti eden odbornik nima od vas prispege, da ga morate notri držati. Jaz vam povem, da vsako uro lahko vsakega odbornika iz njegovega prostora postavite ter novega namestite in ravno tako celi odbor.

Zavoljo tega vam naznanjam, da je prihodnja seja dne 1. oktobra 1921 t. j. v soboto večer ob 8. uri v Slov. Domu na 57. St. Vas vlijudno prosim, in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

Torej še enkrat vas vlijudno prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kateri vam niso dovolji, odstranite in z novimi nadomestite, ki bodo vam povolji in da bo združna prodajalna napredovala. V slučaju pa, da ne pridete na to sejo, je stari odbor primoran, da naznani v Harrisburg stališče prodajalne in od tam bodo poslali svojega močnega, da se bo prepiral o stališču daloznemu postopanju se pod našo združno prodajalno in tudi ob enem prodajalno zaprl. Ne mislite pa, da kar kdo dolguje, mu ne bo treba plačati, ampak vsak bo moral do centa plačati. Polovica bo šla za stroške, če se več ne, z ostalim denarjem pa se bo dolg plačal. Potem se bo šele ostali denar, ako ga bo kaj ostalo, na vsako delnico razdelil. Zapomnite si pa to, da se z delnico ne more pokriti ali izplačati niti centa ne, ali pa da bi si sami pravice delali.

prosim in pozivam na vašo dolžnost, da se te seje vdeležite in da vse odbornike, kater

Jubilej borca za osvojenje in ujedinjenje.

Te dni je slavil svojo 70letnico široi Slovenije in Srbije znani in splošno spoštovani polkovnik Janko Vukasović - Stibel.

Janko Vukasović je eden tistih redkih naših mož, ki so se že v zgodnji mladosti navdušili za jugoslovansko idejo in ji posvetili vse svoje življenje. Rojen je bil 2. septembra leta 1851 v Vrtovinu v Vipavski dolini. Gimnazijo in realko je posejal v Gorici v času, ko je na Gorickem deloval nepozabni dr. Lavrič, ki je prvi del oznanjati narodno in slovansko idejo. Kot gimnazijec in realce se je Vukasović navzel novih idej in postal navdušen narodnjak, ki se je z vsem žarom svoje mlade duše oklenil narodnih idealov. Leta 1869 je odšel na Reko v navtično šolo, naslednjega leta pa je vstopil v avstrijsko mornarico, kjer je ostal do leta 1874, nakar se je vrnil v Gorico, kjer je stopil v službo pri finančnem inspektoratu. Takrat je nastal na Balkanu kravi ples. Na vseh koncih in krajih je vstajala slovanska raja proti turskemu gospodarstvu in slovanska kri je tekla v potokih. Med slovansko mladino na Gorickem in na Kranjskem je nastal živahen pokret, ki je neral na to, da se organizirajo prostovoljne čete, ki bi naj odlele srbskim borecem za svobodo na pomoč. Razmere niso dovoljevale, da bi se formalne dobavljale čete, pač pa so pojedini premagali vse ovire in hiteli bratom na pomoč. Med temi je bil tudi Vukasović. Avgusta meseca 1875 je v družbi z dvema istokotnimi idealnima mladeničema Žvabom in Perozičjem pobegnil v Srbijo in stopil v dobrovoljski korpus generala Stratinovića. Oktobra istega leta se je odločil, da krene v Posno v Kostanjevo ter se pridruži vstaki čete vojskote Petra Mekonjića, kasnejšega kralja Petra. Toda prav tiste dni je Mrkonjičev vojsko začela huda nesreča pri vasi Bojni. Zato je svoj prvotni namen izpustil ter krenil skupaj z Aleksandrom Tomanom v Hercegovino. Tu je vstopil v vstaki četo vojskote Ljubicovića ter se vdeležil vseh bojev, ki jih je imelo to hrabro vstaki krdelce v letih 1875 in 1876. Zadnjega leta je jel vstaki odpor iz raznih vzrokov pešati. Zato se je Vukasović odločil, da se zopet vrne v Srbijo. Vstopil je kot dobrovoljec v Drinski dobrovoljski korpus in se vdeležil bojev na Bjelini, Rači, na Prokopu in na Majevici. Tu je bil prvič odlikovan s svetinjo za hrabrost. Takrat so prihiteli Srbi na pomoč tudi Garibaldini, ki so tvorili posele italijanske legije. Na ukaz takratnega vojne ga ministra generala Grujića je bil legiji radi znanja italijanskega jezika pridružen tudi Vukasović. V aprilu 1877 je prestopil v hader redne srbske vojske ter služil v 4. poročnem bataljonu, kateremu je bil komandant; ta kratni kapetan Pavle Jurisic - Sturm, sedanjí general in v turški kraljevskih redov. V turški vojni leta 1878 se je vdeležil borbi pri Akpalanki, na Suhodolu in pri Firotu, kjer se je tako junako boril, da je bil odlikovan z zlato svetinjo. To leto je postal tudi poročnik. Nato so nastali narmenji vasi. Služil je po raznih krajih v Srbiji, leta 1884 pa se je odločil, da čisti svoje domovino, Vipavsko dolino. Čim pa se je vrnil v Gorico, so ga tamkaj aretirali, — čisto da je vojski begunec. Izkazalo pa se je, da je bil amnestiran, zato so ga na intervencijo s srbske strani izpustili na svobodo. Naslednje leto je izbruhnila vojna z Bolgarijo. Vukasović je bil takrat komandant tretje čete 11. pehotnega polka. Udeležil se je vseh vojnih operacij ter bil v bitki pri Slivnici težko ranjen. Za hrabrost je bil tretjič odlikovan s "Takovski križem". Nato je služil po najrazličnejših garnizijah v Srbiji. Leta 1895 je bil imenovan za majorja, leta 1898 pa za podpolkovnika. Ko je napravil predpisani izpit, je bil leta 1911 imenovan za polkovnika in za poročnika komandanta dunajske divizijske oblasti. V balkanski vojni je bil postavljen za poveljnika stana pri vrhovni komandi in je kot tak sodeloval v vojni. Po zaključku mira je bil imenovan za komandanta celokupnega orožništva v Belgradu. V tej lastnosti ga je zatekla svetovna vojna. L. 1914 je tri dni to je 15., 16. in 17. julija s svojimi orožniki čisti Belgrad. Z ostalo srbsko vojsko je leta 1915. preživel Kalvarijo umika preko Albanije ter se preko Valone rešil na Krf. S Krf je odšel

iz Solun, kjer je bil do leta 1918 komandant celokupne žandarmerije. Po sijajni srbski zmagi na solunski fronti se je na jesen vrnil z zmagovalno srbsko vojsko v Belgrad. S to zmago je bilo osvobodjena tudi njegova ožja domovina Slovenija. Vukasović je hotel domov ter bil imenovan za pomočnika komandanta Dravske divizijske oblasti generala Smiljanića v Ljubljani. Naslednje leto je bil premeščen v istem činu v Vojvo odloker se je zopet letos vrnil v Ljubljano na službo pri Dravski divizijski oblasti. V vseh vojnah, ki se jih je udeležil, je bil odlikovan petnajstkrat. Leta 1917 je bil od avstrijske vlade obsojen na smrt in sicer incontinentiam. Obsojen je bil na smrt kot veleizdajnik in sicer od — avstrijskega vojne sodišča. Služil je svoji jugoslovanski domovini polnih 40 let in je v naši vojski — ako izzamemo enega starejšega generala — najstarejši oficir. Vse te čase dolgega in trudopolnega službovanja pa ni imel niti ene kazni, kar je redkost, ki jo je trebe posebe zabeležiti.

Vukasović pa ni bil samo vojak, ki se je z mečem v roki boril za svoje ideale, marveč je bil tudi marljiv delavec na narodnem in političnem polju. Povsod, kjer je služboval, je širil slovansko vzajemnost in se predvsem trudil, da seznanja srbsko javnost s slovenskim delom jugoslovanskega naroda. V tem smislu je predvsem deloval v krogu svojih stanovalskih tovarišev. V Belgradu, Negotinu, v Prokuplju in drugod je imel predavanja o slovanski vzajemnosti in o zgodovini ter težkih borbah slovanskega ljudstva. S tem je dosegel, da so se prav srbski častniki med prvimi začeli intenzivno zanimati za Slovence in za slovenske odnose. Učil jih je slovenske pesmi, ki so se v kratkem popolnoma udomačile v oficirskih družbah in budile in vzdrževale ljubezen do slovenskih bratov. Leta 1908 je priredil naš Janko izlet srbskih oficirjev v Slovenijo. Bilo je to v času najhujšega clerikalnega terorizma, ko je dr. Sušteršič najhuje vihtel svoj bič nad vsemi, ki so mislili narodno ter se zavzemali za jugoslovansko edinstvo. Takrat je privedel v Ljubljano kakih trideset mladih oficirjev, ki jih je ljubljansko narodno občinstvo sprejelo z največjim navdušenjem in z vso bratsko prisrčnostjo. Vsi ti izletniki so se oduseli vrnil v svojo domovino in postali poštovni raznosilniki čim najtesnejšega zblizanja s svojimi slovenskimi brati. Živeč v Belgradu in po drugih srbskih mestih je veljal Vukasović kot nekak slovenski konzul. Vsa Slovenec, ki je prišel v Srbijo, se je obrnil nanj in našel v njem zaščitnika in podpornika. Vsem tistim, ki so v najtežjih časih našega robovanja, ko je dr. Sušteršič in njegova klika takorekoč z ognjem in mečem preganjala jugoslovanski pokret, romali kakor v Meko v svobodno Srbijo, da si pridobijo novih moči za težko borbo, bo Vukasović še v živem spominu, s kakšno ljubeznijo jih je sprejemal in s kakšnim oduseljenjem jih je utrjeval v veri, da zasije žarko solnce svobode tudi Slovincem in da jim donese v doglednem času to svobodo Srbije.

In ta njegova prerokovanja, ki so izvirala iz trdnega notranjega prepričanja, so se uresničila močda preje kakor je pričakoval sam. Danes je njegova domovina, ki jo leta 1875 ostavil hropečo v težkih tujinskih okovih in verigah, svobodna. Večer njegovega življenja obseva zarja svobode. In ako naš narod sedaj vpraša, kje si bil in kaj si delal, Janko, lahko z zadoščenjem in ponosno pokaže na svoja dela, ki so mnogo pripomogle k temu, da vsaj del njegovega naroda sedaj živi svobodno. Ne ves! Ožja njegova domovina se sicer ječi v sponah robstva toda tudi zanj bo prišel veliki dan, ko se združi v svobodi z materjo Veliko Jugoslavijo, ako bo imela mnogo takšnih vernih, poštenih in navdušenih sinov kakor je bil Vukasović.

Aretecija bivšega komunističnega poslanca.

V Zagrebu je policija aretirala bivšega komunističnega poslanca S. Miloševića, ki je prišel iz Belgrada, odkoder je bil izgnan. Aretecija so izvršili na temelju materijala, ki so ga našli v Miloševićevem stanovanju v Zagrebu.

Skrivnost cveta.

Življenje rastline je odmerjeno. Ne opazamo ne rast stebel, ne razvoj lista, ne postanek popka. Kakor se nam zdi nepremično malo kazalo ure, ki pa se vendar premenja, tako ne opazamo gibanja rastlin, ki je med različnimi položaji razmeroma dolga razdalja. Popke vrtnice ostane pred našimi očmi zaviti, stisnjeni cvetlični listi se ne odpirajo in motrimo se tako pazljivo in potrpežljivo, ne pokaže se pred našimi očmi niti najmanjši razvitek, niti povečanje obsega.

V pravilnem in točnem toku ovija se slak okoli svoje opore, v zavojih odpira svoj venčič in ga zapira v pravilnem redu, ali človeško oko ne more slediti vsem tem nevidnim premenam. V velikih razdelkih časa moramo motriti biljko, da opazimo različne položaje stebel, lista in cvetja, nikdar pa ne moremo izbrati skrivnosti, kako se vse to vrši.

Vse to zamoremo sedaj pojmiti po zaslugi Labrelyja, kateremu je dolžna mnogo hvale naučna kinematografija. Šele s pomočjo njegovega kinematografa opazimo naše oči zelo naglo gibanje živih in stroja. S počasno protekcijo zamoremo na zastoru motriti in propevati tek konja, zamah golobovih peruti ali gibanje čepa v stroju. Nasprotno pa hitri kinematograf povečava za naše oči hitrost gibanja v rastlinah, tako da jo zamoremo spremljati v neprestanem razvoju.

Labrelyjevo snemanje je urejeno tako, da se okorno gibanje rastlin zamore opaziti v daljšem ali krajšem razdelku časa, ter je on po tem doglal priprost in točen način. V njegovem vrstu je mala hišica, v katero prihaja svetloba od zgoraj in od strani, in v tej hišici snema razcvetavanje listov in drugih cvetlic, gibanje listov in mimoze ter mnogo drugih filmov, med električnimi žarnicami, s katerih reflektorji odbijajo svetlobo na same predmete, cvetja ali semena, ki se proučavajo. Dnevna svetloba za snemanje ni prikladna, ker se neprestano menja. In tako se v tej hišici ob umetni svetlobi vrši vse avtomatično. Ovet, ki se snema, in kinematografski aparati ne potrebujejo človeške pomoči. Ura točno uravnava snemanje, in mehanizem, ki ga goni električen stroj, opravlja vso službo.

Cvet, ki se razcvetava, je treba snemati približno dvajset ur. Posnemek se ne jemlje vsako sekundo, ker bi to v dvajsetih urah dalo cele kilometre filma, a njegova projekcija na zastor bi pokazala zopet ono nepomembno sliko, kakor jo vidimo, če motrimo cvet. Zato zadošča, če snema aparat cvet vsakih pet minut. Na tak razdelek časa se uredi aparat; njegov mehanizem opravi ves posel. Časovni razdelek, v katerem se snemajo slike, se po volji lahko premeni; o tem odloča edino hitrost biljke; kako se razcvetava in kako raste. Snema se včasih vsake četrt ure, ali pa vsako uro. Da vidimo z našimi očmi pojave, ki so nam doslej bili nevidljivi, zadošča, da jim na zastoru povečamo hitrost.

Vrhni popke slaka, ki se ovija okoli svoje opore, stori v štirindvajsetih urah podrgni zavoj. Če se snema vsakih deset minut po ena slika, se dobi za dan in noč film s 144 slikami. Navadna hitrost, s katero se prikazuje film, je 16 slik v sekundi. Počasno gibanje slaka odkriva se našim očem v devetih sekundah pospešeno desetstokrat. To, česar bi v naravi ne mogli gledati, vidimo na zastoru kinematografa, kako se vije slak. S tem dobiva izraz "življenje rastlin" novo vsebino, ko vidimo na platnu, kako se gornji kraj slaka dviga, kako se giblje kakor glavica male kakece, ki tipa desno in levo, naprej, nazaj, se kočno oprime opore in se ovija, dočim se venčiči zopet zapirajo.

Da se popke vrtnice popolnoma razvije, je treba štiri do pet dni. Ako se snema to v istem razdelku časa desetih minut, dobimo končno 720 slik. Film se prikaže v 45 sekundah in v tem kratkem času vidimo ves mehanizem razcvetavanja cveta.

Sijajne uspehe je dosegla naučna kinematografija s snemanjem klitja in z razvijanjem sadežev raznega bilja. Klitje graha od trenutka, ko se seme položi v vodo, v kateri je raztopljenega nekoli količnatrejevega nitrata, pa do onega trenutka, ko na mladem ste-

belcu izraste izraste prvi listič, traja osem do deset dni. A Labrely je s svojim načinom ves ta dohodek stisnil na 25 metrov filma. Prikazanje traja komaj eno minuto in mi gledamo z našimi očmi v 65 sekundah čudo, kako se grahovo seme odpre, kako se pokaže korenčič in kako se sleza v vodo, kakor živ svedreček, stebelec se dviga kvišku, razvije se prvi listič, kar je prvi korak, da se oni, ki se vedno gospodari na Sušaku, akoprav imamo že ni razposlavljen našo pošto, denar in naše politične oblasti. Katerim Italijani ne pripisujejo nikakih pravic. Nastane vprašanje, zakaj Italija ne cakuira to ozemlje? Njihov odgovor je lahek: zahtevajo preje trgovsko pogodbo z našo državo, a do sklepa isto pa ne more priti. Naš narod naj med tem čaka ra odrešenje, prepuščen na milost in nemilost svojim sovragom. Ni tu zapreka samo trgovski sporazum da se ne izroči nam pripadajoče ozemlje. Tu so tudi d'Annunzijske arditii in fašisti, katere Italija podpira indirektno v svoje namerne. To oni znajo, prav kakor mi, sijo, da jim bo v prid. Dvajsetica njih je zasedla pomol Barosa napravijo mal krik, na Reki demonstrirajo najeti postopaci, italijanski časopisje vrže to z velikim alarmom v svet in novo evropsko vprašanje je gotovo — začišeno. Ko je prišel predsednik ruske avtonomske stranke, Zanella v Belgrad, je odkrito povedal, da je ravno točka o Barosu in Delti tajna klavzuja v rapalskem dogovoru, katere je nala kontrola in potrdila laškega parlamenta, radi katere Italijani ne izpraznijo tretje cone. Giunta — vodja tržiških fašistov, je pred kratkim v nekem shodu v Poreču izjavil, da je Baroš za Italijo izgubljen. I. a. besede so lepe in se za nas šlepeš čujejo, s tem pa ni rečeno, da jo vprašanje za nas že rečeno. Potrebno je, da se začne o tem zopet razmotrivati in našemu ljudstvu razjasniti, kakve velike važnosti je za nas Baroš in v koliko je od njega odvisna naša trgovina. Posebno je to potrebno z ozirom na Slovenijo, katere gospodarski in trgovski razvoj je za gotovo dobo od Barosa odvisen.

Labrely je otajal lupino kokošjega jajca s slabo kislino, da pojanjša apneni steno, da zamorejo vpadati vanj svetlobni žarki in da tako sname postanek piščeta. A največjo skrivnost življenja, ki jo pred našim očesom čuva jajna lupina, si narava ne dá oti ti na tako lahek način. A. R.

Kak bo pouk botanike v bodoči šoli, kjer bodo mlade radovedne oči gledale najgloblje skrivnosti življenja rastlin, katere jim bo slikal kinematograf! A tudi fiziologija, koliko še neumljivih stvari nam bo odkrila! Za njene svrhe ta način še ni dovolj dovršen.

Zadnje besede velikih ljudi.

Mnogi duševno veliki ljudje so tudi nehoti izrekli na smrtni postelji velike besede, globokega pomena. Evo par izrekov:

Sokrat: "Kriton, Eskiapalu dolgo me petelina. Poravnaj ta dolgo kajti on ti ga ne bo odpuštil." Raleigh krvniku, ki se je obotavljal: "Kaj čakaš? Samo naprej, dobri človek!"

Karel II. angleški: "Ne pustite, da trpi moja uboga Nela." Admiral Nelson: "Hvala Bogu! Svojo dolžnost sem izvršil." Napoleon: "Moj Bog... Francija... vrhovni komandant vojske!"

Prešeren: "Odprište okna!" Goethe: "Več luči!"

Talma: "Najslabše od vsega je, ker nič ne vidim."

Jurij IV. kralj angleški: "Kaj je to, vprašuješ sinko? To je smrt, ki me je pograbila."

Cromwell: "Nočem ne piti, ne jesti, ne spati. Hočem, da čimprej preminem."

Roosevelt: "Svetlo je, baš kakor želim."

Grofica Pompadour župniku, ki se je za vedno poslavljala od nje: "Samo trenutek, župnik, pa greva skupaj!"

Turlow, slavni angleški lord-kanceler: "Vrag me vzemi, ako ne verujem, da bom umrl!"

"Češkoslovaška republika" o jugoslovanski orientaciji.

"Češkoslovaška republika", — oficijozno glasilo češkoslovaške vlade, je te dni priobila članek "K naši jugoslovanski orientaciji", v katerem pravi med drugim: "Naši odnosi napravi Zagrebu in Belgradu niso opredeljeni po plemenitih simpatijah. Kot država in narod imamo posla z jugoslovanskim narodom in jugoslovansko državo, nikakor pa ne s političnimi strankami jugoslovanskih krajev. Spor Zagreba z Beogradom presojamo s političnega stališča, nikakor pa ne s stališča kulturne in plemenske razcepjenosti, ki jo reti Zagreb."

Či ako soglašamo z najlepšo češko tradicijo za misel in edinstvo jugoslovanskega naroda, se naravno sme očitati, da podpiramo s tem srbsko hegemonijo. To ni v intencijah češke zunanje politike, niti v intencijah češke žurnalistike, nasprotno pa je to tudi češkoslovaško — jugoslovanski vzajemnosti. Ne želimo za to nezaganjanje vzniknili iz krize zagrebačke politične logike in proti našemu strem ljenju za čim najtesnejšo kulturno vzajemnost."

Baroš in Delta.

Utihnili so glasovi, ki so se pred časom tako živahno razpravljali o vprašanju Barosa in Delt. — Temu vzrok so trgovska pogajanja z Italijo, katerih sklep se z vednim prekinjevanjem, radi pretiranih italijanskih zahtev zavlačuje. Po rapalskem dogovoru sta Baroš in Delta naša. To ozemlje ne spada k tisti tretji coni, katere Italijani do danes niso izpraznili, kar je tudi vzrok, da so oni še vedno gospodari na Sušaku, akoprav imamo že ni razposlavljen našo pošto, denar in naše politične oblasti. Katerim Italijani ne pripisujejo nikakih pravic. Nastane vprašanje, zakaj Italija ne cakuira to ozemlje? Njihov odgovor je lahek: zahtevajo preje trgovsko pogodbo z našo državo, a do sklepa isto pa ne more priti. Naš narod naj med tem čaka ra odrešenje, prepuščen na milost in nemilost svojim sovragom. Ni tu zapreka samo trgovski sporazum da se ne izroči nam pripadajoče ozemlje. Tu so tudi d'Annunzijske arditii in fašisti, katere Italija podpira indirektno v svoje namerne. To oni znajo, prav kakor mi, sijo, da jim bo v prid. Dvajsetica njih je zasedla pomol Barosa napravijo mal krik, na Reki demonstrirajo najeti postopaci, italijanski časopisje vrže to z velikim alarmom v svet in novo evropsko vprašanje je gotovo — začišeno. Ko je prišel predsednik ruske avtonomske stranke, Zanella v Belgrad, je odkrito povedal, da je ravno točka o Barosu in Delti tajna klavzuja v rapalskem dogovoru, katere je nala kontrola in potrdila laškega parlamenta, radi katere Italijani ne izpraznijo tretje cone. Giunta — vodja tržiških fašistov, je pred kratkim v nekem shodu v Poreču izjavil, da je Baroš za Italijo izgubljen. I. a. besede so lepe in se za nas šlepeš čujejo, s tem pa ni rečeno, da jo vprašanje za nas že rečeno. Potrebno je, da se začne o tem zopet razmotrivati in našemu ljudstvu razjasniti, kakve velike važnosti je za nas Baroš in v koliko je od njega odvisna naša trgovina. Posebno je to potrebno z ozirom na Slovenijo, katere gospodarski in trgovski razvoj je za gotovo dobo od Barosa odvisen.

Labrely je otajal lupino kokošjega jajca s slabo kislino, da pojanjša apneni steno, da zamorejo vpadati vanj svetlobni žarki in da tako sname postanek piščeta. A največjo skrivnost življenja, ki jo pred našim očesom čuva jajna lupina, si narava ne dá oti ti na tako lahek način. A. R.

Kak bo pouk botanike v bodoči šoli, kjer bodo mlade radovedne oči gledale najgloblje skrivnosti življenja rastlin, katere jim bo slikal kinematograf! A tudi fiziologija, koliko še neumljivih stvari nam bo odkrila! Za njene svrhe ta način še ni dovolj dovršen.

Zadnje besede velikih ljudi.

Mnogi duševno veliki ljudje so tudi nehoti izrekli na smrtni postelji velike besede, globokega pomena. Evo par izrekov:

Sokrat: "Kriton, Eskiapalu dolgo me petelina. Poravnaj ta dolgo kajti on ti ga ne bo odpuštil." Raleigh krvniku, ki se je obotavljal: "Kaj čakaš? Samo naprej, dobri človek!"

Karel II. angleški: "Ne pustite, da trpi moja uboga Nela." Admiral Nelson: "Hvala Bogu! Svojo dolžnost sem izvršil." Napoleon: "Moj Bog... Francija... vrhovni komandant vojske!"

Prešeren: "Odprište okna!" Goethe: "Več luči!"

Talma: "Najslabše od vsega je, ker nič ne vidim."

Jurij IV. kralj angleški: "Kaj je to, vprašuješ sinko? To je smrt, ki me je pograbila."

Cromwell: "Nočem ne piti, ne jesti, ne spati. Hočem, da čimprej preminem."

Roosevelt: "Svetlo je, baš kakor želim."

Grofica Pompadour župniku, ki se je za vedno poslavljala od nje: "Samo trenutek, župnik, pa greva skupaj!"

Turlow, slavni angleški lord-kanceler: "Vrag me vzemi, ako ne verujem, da bom umrl!"

"Češkoslovaška republika" o jugoslovanski orientaciji.

"Češkoslovaška republika", — oficijozno glasilo češkoslovaške vlade, je te dni priobila članek "K naši jugoslovanski orientaciji", v katerem pravi med drugim: "Naši odnosi napravi Zagrebu in Belgradu niso opredeljeni po plemenitih simpatijah. Kot država in narod imamo posla z jugoslovanskim narodom in jugoslovansko državo, nikakor pa ne s političnimi strankami jugoslovanskih krajev. Spor Zagreba z Beogradom presojamo s političnega stališča, nikakor pa ne s stališča kulturne in plemenske razcepjenosti, ki jo reti Zagreb."

Či ako soglašamo z najlepšo češko tradicijo za misel in edinstvo jugoslovanskega naroda, se naravno sme očitati, da podpiramo s tem srbsko hegemonijo. To ni v intencijah češke zunanje politike, niti v intencijah češke žurnalistike, nasprotno pa je to tudi češkoslovaško — jugoslovanski vzajemnosti. Ne želimo za to nezaganjanje vzniknili iz krize zagrebačke politične logike in proti našemu strem ljenju za čim najtesnejšo kulturno vzajemnost."

druga balkanska vojna leta 1913, ko je morala Bolgarska, podstopiti jažni del Dobrudže, tako da je merila do začetka svetovne vojne 138.000 štirjaskih kilometrov ter štela 7 milijonov 500 tisoč prebivalcev.

Kljub nesrečnemu intermezzu, ki ga je Rumuniji prinesel polom Rusije, ko je morala kapitulirati pred centralnimi silami, se je svetovna vojna za Rumunijo končala tako ugodno, da bi se bolj ne mogla. Obe velesili, v katerih je imela Rumunija svoje neodrešene so-narodnjake, sta se nahajali leta 1918. v razsulu in mala Rumunija se je mogla v največji meri razširiti na račun Avstro-Ogrske in Rusije.

Od Avstro-Ogrske je dobila celo Bukovino (10.441 štirjaskih km, 818.328 prebivalcev), kjer je le 33,4% Rumunov, ter Erdeljsko s preko 60.000 štir. km in 3.500.000 prebivalcev, kjer je obilica rjavega premoga, soli, železa in svineca, ter naposled vzhodni Banat (okr. 18.000 štir. km in 1.200.000 prebivalcev), kjer se poleg rodovitnih polj nahajajo veliki rudniki železa in črnega premoga. V Banatu je le 55% Rumunov, tudi na Erdeljskem so poleg Rumunov močno zastopani Nemci in Madžari (Sikulei).

Od Rusije je dobila Rumunska celo Besarabijo, to je ravno deželo med Prutom in Dnjestrom, ki daje obilo žita, vina in tobaka. Tudi v Besarabiji (površina 45.630 štir. km, 2.400.000 prebiv.) šteje rumunski živelj komaj 50% celokupnega prebivalstva in prevladuje je bolj v severnem delu, dočim imajo na jugu večino Rusi in razni drugi narodni drobci.

Celotna Rumunija šteje tedaj danes okroglo 272.000 štir. km in je potemtakem za okroglo 22.000 štir. km večja od Jugoslavije. Prebivalcev pa šteje okroglo 15 milijonov; za dobra 2 milijona več nego Jugoslavija.

Njeno glavno mesto Bukarest jezi enako periferno kakor Beograd; po številu prebivalstva (malo pod 400.000) pa stoji precej pred njim.

Prav tako kakor ostalim balkanskim krščanskim narodom, so tudi Rumunom Rusi pripomogli do vedno večje samostojnosti. Vsled ruske zmage je morala Turčija leta 1774. pripustiti, da si Moldavija in Vlaška sami volita svoje kneze. Od leta 1829. je morala porta pripustiti rusko pokroviteljstvo nad kneževinama; po krimski vojni leta 1856. pa so to pokroviteljstvo in garancije notranje samostojnosti prevzele zadnjoevropske velesile, slično kakor nad Srbijo.

Nova doba je nastopila za Rumune, ko sta se obe kneževini združili. Zgodilo se je to l. 1859., ko je tudi Vlaška izvolila moldavskega kneza Aleksandra Cusa za svojega vladarja in je tako proti turški volji nastala združena kneževina Rumunska. Vsled notranjih nemirov je prvi rumunski knez odstopil in leta 1866. je bil izvoljen novi knez Karol Hohenzollernski (1866 do 1914). Do leta 1878. je morala Rumunija še plačevati porti letni davek 900.000 frankov, od tega leta pa je bila popolnoma suverena. Leta 1881. se je oklicala za kraljevino. Hkrati se je leta 1878. razširila za večino Dobrudže, s čemer je obsegala 131.353 štirjaskih kilometrov in štela okroglo 6 milijonov 400 tisoč prebivalcev.

Nadaljno povečanje je prinesla

Ime
Naslov
Država

Slovenis Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.

Cenjeni: Za priloženih petdeset centov v
znankah mi pošljite knjigo "Peter Zgaga."

Ime
Naslov
Država

Par smešnosti in nasilstev.

Saj že ne vemo, kako bi to ime-novali? Vse, kar store, je že nasilstvo. Saj ne poznamo našega ljudstva in ga ne razumejo ali ga nečjejo razumeti. Eno ali drugo.

Nekdo mi je razlagal: To je čisto razumljivo. Orožniki se dolgočasijo v vasi in komaj čakajo prilike, da imajo najmanjši vzrok da koga vklečejo in zenejo v mesto, na ta način pridejo med kmetje, med Italijane vsaj za par ur. Reče pa čaka v ječi, da ga zaslješijo in nazadnje — izpustijo.

Naj navedem značilni slučaj. Na Št. Viški gori so kradli vojski nekemu podžupanu na vrtn hruške. Ta, ne bodi len, jih je hotel zapoditi od prenevednega dela. A kaj storijo? Moža uklečejo, ket da je tat on in ga zeneje v Cerklno. To se je zgodilo pred par dnevi. In to ni edini slučaj. Po novejši modi je pri nas zločinec tisti, ki brani krasti svoje blago.

Se bolj smešna je italijanska občutljivost z druge strani. Ne mislimo pri tem na zastave. Radi izobešenja teh se naš človek pregreši ščuvanja proti državi in je bilo že dovolj kaznovanih. Tudi pesmi ne mislimo, dasi že re vemo več, katere smemo peti. — Najbrž nobene tistih, pri katerih občinstvo vstane. Treba bo zahtevati od oblasti, da ngotovi natančno, katere pesmi so prepovedane ča ne bodo delali orožniki po svoji pameti in posluhu.

Vse nekaj hujšega je. Jugoslovansko solnce je začelo vzhajati nad Nanosom. Vsaj na sliki nad rovim odrom v Vipavi je tako naslikano. In general iz Gorice, ki je prišel gledat omenjeno sliko med generalno vajo za igro, je konstatairal, da je naslikana dolina, na vipavski in da solnce, ki vzhaja, ne more biti drugega izvora kot jugoslovansko. Igra se ni smela vršiti in dvorana je bila zapečatana. Gospod general je res smešen. Solnce, in posebno, če je naslikano, Italiji ne more škodovati. Pomislil pa ni, da j. Vipavska dolina z Nanosom vred — pa ne tista naslikana — ampak resnična — vsa slovenska. Te pa ni mogoče zapečatiti.

Zanimalo bo morda tudi koga dejstvo, da sede na ravnateljstvu državnih železnic v Trstu taki otroci, ki imajo toliko zlatega časa, da napišejo, oziroma naslikajo na ovitek slovensko pisane pritožbe z velikimi tiskanimi črkami: — SCRIVERE IN ITALIANO! ! ! ! Na koncu je šest klicajev. Tako je romalo pismo nazaj nato se enkrat v Trst in še enkrat nazaj. — Dotičnik ga je zdaj odstopil za naš bodoči muzej. Podobne hudobne otročarije se nam gode malone po vseh uradih.

Kje je FRANK PRUNK? Imam mu poročati nekaj važnega, zato želim, da se mi oglasi. Če kdo rojakov ve za njegov naslov, naj mi ga naznani. — Ivan Knap, Zala št. 8, Št. Vid nad Cerklno, pošta Begunje, Jugoslavija. (24-27-9)

PRISRČEN smeh je najboljše zdravilo sveta.

Če ste otožni, zamišljeni — se pray na široko zasmejite — pa boste takoj ozdravili.

Knjiga Peter Zgaga vam povzroči smeh, kadarkoli pogledate vanjo.

Vdova Leruž. Spisal E. Gaboriau.

Prevedel za "Glas Naroda" G. P.
Francoski detektivski roman.

(Nadaljevanje.)

— Pojdi, — je rekel ljubezljivo. — Za danes si se že dosti naježila. Nisem imel prav in kaznovala si me. Objemi me.

Ona pa ga je ježno potisnila nazaj ter rekla s suhoparnim glasom: — Pusti me pri miru. Kolikokrat ti moram še povedati, da sem danes nervozna?

— Ti trpiš? Kaj ti je? Ali naj pokličem zdravnika?

— Ni treba. Jaz poznam naravo svoje bolezni. Imcna je se dolgočasje. Zdravnik je ne more ozdraviti.

Noel se je ves poparjen dvignil ter sedel na drugo stran mize, nasproti njej. Njegova resignacija je kazala, kako vaje je bil teh zavržanih.

— Tekom zadnjih par mesecev si mi pogosto rekla, da se dolgočasim. Kaj sem ti storil?

— Nič.

— In kaj potem?

— Moje življenje ni nič drugega kot dolga zaporna kazen. — je odvrnila malda ženska s plamtečimi očmi. — Ali misliš, da je v resnici zabavno, če je človek tukaj zaprt čeli dan, dokler ne prideš ti, kot mucek k pogrebu? Le poglej se v ogledalo, — žalosten, pust, nemiren in strašno ljubosumen.

— Tvoj sprejem, moja draga Julijeta, — je rekel Noel. — je zadostoval, da prežene vsako veselost ter spravi človeka ob dobro voljo. Kar pa se tiče moje ljubosumnosti, je človek vedno v strahu za to, kar ljubi.

— Hvala vam, gospod. Jaz sem torej vzrok vaših žalostnih pogledov in resnih govorov. Pojdi in poišči si kako drugo žensko, ki bo odgovarjala tvojim idejam in če je re boš mogoče najti si nareči eno po meri. Ko jo boš dobil, jo zapri v duplino ter si jo oglej enkrat na dan, po obedu, ko bo stal šampanjec na mizi. Kaj ne, to je tvoja ideja o sreči?

— Boljše bi bil storil, če bi re prišel, — je mrmral odvetnik.

— Res! Da lahko ostanem tukaj sama, brez vsake stvari. Ali imenuješ to življenje, če ne pride človek nikdar iz hiše?

— To je življenje, vseh poštenih žensk, katere poznam. — je odvrnil Noel suho.

— Potem jim ne morem čestitati. Na srečo pa nisem jaz počena ženska, čeprav bi to lahko bila, ko sem bolj strogo zastražena kot žena kakega Turka.

— Kdo te je zastražil? Ti živiš v ječi, ti?

— Da, jaz, — je odvrnila Julijeta, polna opozicije. — Le poglej. Ali si kdaj privedel enega svojih prijateljev s seboj? Ne, gospod me skriva. Ali si mi kdaj ponudil svojo roko ter me odvedel na izprehod? Nikdar. Dostojanstvo gospoda bi bilo omadeževano, če bi ga videli ljudje v moji družbi. Jaz imam voz, Ali si se peljal z njim trikrat? Mogoče, a v takem slučaju si spustil zavzod zavese. Jaz grem sama na izprehod in se vozim sama.

— Vedno ista lajna, — je rekel Noel, ki je zopet prišel postajati nestrpen. — Brez prestopa te pritožbe, kot da bi morala šele izvedeti, kaj je vzrok tega stanja stvari.

— To vem, — je odvrnila dekla. — Jaz vem, da se me sramuješ. Poznam obenem može, ki stoji višje kot ti in ki se ne sramujejo pokazati se v javnosti v družbi svojih ljubih. Gospod se trese za fino ime Gerdy, a sinovi največjih družin v Franciji se ne boje kazati svojo nagnjenost v javnosti.

To je razkazilo Noela, v veliko radost Julijete.

— Dosti te očitaj, — je vzkliknil ter se dvignil. — Če prikrivam najino razmerje, delam to raditega, ker sem prisiljen storiti tako. Nad čem pa se pravzaprav pritožuješ? Ti imaš neomejeno prostost ter se je tudi poslužuješ na izdaten način. Ti me dobiš, da ustvarjam, krog tebe prazen prostor. Jaz ne privažam semkaj prijateljev na obisk. Ali sem jaz kriv okolišnih pozicije, v kateri se nahajam? Moji prijatelji so vajeni videti me v hiši, kjer vlada zmernost, ne pa ekstravaganca. Ali jih morem privedi semkaj, da se bodo čudili tvojemu razkošju, v to stanovanje, ki je spomenik moje bedastoče; Ali bi ne vpraševali, kje sem vzel denar, da vzdržujem to blazno razkošje?

— Stori sem, kar sem storil, a jaz nimam nobene pravice razmetavati premoženje, ki ni moje. Onega dne, ko bo postalo znano, da lahko ti s pomočjo moje bedastoče zasleduješ karijero blazne razkošnosti, bo moja bodoča karijera uničena. Kateri klient bi zaupal svoje interese prisodi, katero je rušila ženska, koje običke so predmet splošnih pogovorov? Jaz nisem plemenitaš. Jaz nimam niti zgodovinskega imena, da bi se ga omadeževalo, niti velikanskega premoženja, da ga izgubim. Jaz sem Noel Gerdy, odvetnik. Moj sloves je vse, kar imam. Rekla boš, da je to napačen sloves. Njaj bo tako. Skušal ga bom ohraniti.

Julijeta je dobro poznala Noela. Vedela je, da je šla dosti daleč. — Prijatelj moj, — je rekla nežno, — jaz ti nočem povzročati bolečin. Moraš biti popustljiv. Danes sem strašno nervozna.

Ta mala izprememba v glasu je razveselila odvetnika ter skoro zadostovala, da je izginil njegov srd.

— Ti me spravljaš v obup s svojo krivico, — je rekel. — Medtem ko si na vse mogoče načine prizadevam ugoditi ti, ne prestanam napadati radi moje resnosti. Ni še poteklo osem in štirideset ur, ko sva šla sgori vse ekstravaganca Karnevala. Da ugodim tebi, sem preživel Pustni torek kot kak mlad dijak. Odvedel sem te v gledališče, te spremljal na ples ter povabil celo dva prijatelja, da večerjata z nama.

— To je bilo res veselo, — je rekla Julijeta ter napravila kisel obraz.

— Tako se je zdelo meni.

— Ali res? Potem je zelo lahko ugoditi tebi. Šla sva v gledališče, a ločeno, kot vedno. Na plesu si izgledal kot posebljena žalost. Pri večerji sta bila tvoja dva prijatelja tako melanholična dot dve sovi. Ti si pil kot goba, a radi tega nisi postal nič bolj vesel, celo ko si bil že pijan.

— To je dokaz, — jo je prekinil Noel, — da ne smemo siliti svojih okusov. Sedaj pa govoriva o kakih drugi stvari.

Napravil je par korakov po sobi gorindol ter pogledal na svojo uro.

— Ena ura je že potekla, — je rekel. — Ljubica, moram te zapustiti.

— Kaj, tako zgodaj?

— Da in žal mi je. Moja mati je zelo bolna.

Nakel je na mizi bankovce, katere mu je dal oče Tabaret.

— Moja draga ljubica, — je rekel, — tukaj ni osem tisoč, pa pa deset tisoč frankov. Ne boš me videla več dni.

— Potem boš odšel iz Pariza?

(Dalje prihajajo.)

Millerand — pristaš priprostosti.

Francoski predsednik Millerand ter ameriški predsednik Harding imata precej skupnega. V prvi vrsti sta oba bivša častnikarja in v drugi vrsti so okusi obeh kaj priprosti in svojih navad nista izpremenila raditega, ker sta postala načelnika dveh mogočnih republik. Millerand je prišel pred kratkim na najbolj ekskluzivno košajsko dirko v Franciji obločen v navadno obleko ter z mehkim klobukom na glavi ter se je počutil pred celim zborom fotografov tako udobno kot predsednik Harding, ko so ga slikali v gorah Marylanda, ko je sekal les za ogenj v taborišču.

Mesto da bi kampiral tekom poletja je francoski predsednik Millerand sledil francoski tradiciji ter se nastanil v Rambouillet, v velikem gradu, ki je določen kot poletno bivališče za francoske predsednike. Sedanjí demokratski predsednik je odpravil par starih tradicij tega gradu. Številni služabniki so doživeli največje presenečenje svojega življenja, ko so izvedeli, da so popolnoma odveč. Tekom tekočega poletja je štab služabnikov najmanjši v celi zgodovini francoske republike.

Predsednik Millerand je pravi Edison kar se tiče dela. On vstane vsak dan ob šestih ter gre na izprehod, da si nabavi primeren apetit za zajutrek. Natančno ob sedmih zajutrukuje ter čita pri tem časopise. Državni posli zahtevajo nato ves njegov čas do ene popoldne, ko obedi redno s svojo družino. Po kosilu odide zopet na izprehod po krasnih gozdovih, ki obkrožajo grad, in nato pride zopet delo, po kratkem počitku, katerega si predsednik privošči po navetu svojega zdravnika.

Predsednik Millerand ljubi čisto ilustrirane magazine, a kar se tiče dejanskega in resnega čitanja, se nagiba bolj proti francoskim klasikom. Ob polpetih popoldne pusti zopet delo, popije čaj, to angleški šegi, nakar se zopet napoti v gozd, na tretji dnevni izprehod. Med tem časom je že prišel poštni kurir iz Pariza in predsednik odide zopet v svojo delavno sobo s svojim tajnikom, diktira pisma ter upravlja razne druge državne posle. Ob osmih večerja predsednik s svojo družino in po večerji, če je kaj gostov navzočih na gradu, igra šah ali kako drugo igro, ali pa se zabava s svojo družino, če ni slučajno nikogar na obisku. Natančno ob desetih mora vse spat in predsednik zleze v posteljo z budičko, postavljeno na šesto uro zjutraj.

Na ta način preživi predsednik francoske republike svoj dan, in en dan je pri njem sličen drugemu, vsaj za časa njegovega bivanja na poletnem gradiču.

Maršal Foch je nekoč skušal spremljati predsednika na enem izmed izprehodov v gozdovih okrog poletnega gradiča. Slavni vojak je moral priznati, da je imel stari Napoleon precej prav, ko je rekel, da maršarska armada s svojimi želodci. Millerand je štirikrat na dan ter lahko prekosi v hoji najodličnejšega evropskega vojaka. — Foch pa je v glavnem strateg. Nekeje je igral šah s predsednikom, in ta igra zahteva, kakor znano, precej taktičnega duha. Foch je kaj kmalu spravljal svoje figure na tak način okrog kraljice svojega nasprotnika, da si ni mogla več pomagati. Nato je spustil nanjo svojo kavalerijo ter težko artilerijo in jo uničil. Tudi kralj je bil kmalu nato "šah-mat".

— Osvelil se bom! — je rekel Millerand, a vkolikor je znano, se mu to dozdaj še ni posrečilo.

Predsednik Millerand igra rad tudi ameriško igro poker. Madama Millerand ljubi priprostost prav tako kot njer mož. Obedi se vrše brez vseh ceremonij, ki so drugače v navadi v visokih francoskih krogih, in tudi jedila, ki pridejo na mizo, s opriprosta.

Predsednik Millerand lahko deklamira dolge pesmi in prav posebno iz del Baudelairea, njegovega najbolj priljubljenega kinsika. Pred nedavnim časom je presenetil Lloyd Georgea, ko je napamet povedal cel člen iz versailleške mirovne pogodbe, nakar je Lloyd George pripomnil, da je on živ leksikon. Neki poročevalec je na naslednji način označil Milleranda:

— Velik vtis napravi na vas njegova jasnost ter hitrost sklepa. On se ne poslužuje diplomatskega jezika ali fraz. Njegov pogled je presunljiv. Malo ima potrpljenja z govornikom, ki se odstrani od predmeta ter rga vedno spravi nazaj k stvari. On je mož velike osebnosti, ki ne jemlje nasvetov od nikogar.

ADVERTISEMENT.

THE DURANT CORPORATION
NACRT INDUSTRIJALNEGA VARČEVANJA!

Prva ponudba delnic

DURANT MOTORS, Inc.

na mesečna izplačila.

Za podrobnosti in informacije se obrnite na:

Sperakus & Doubrova

Zastopnika

355 East 73rd St.

New York City

Tel. Rhinelander 5842.

GROZDJE!

GROZDJE!

GROZDJE!

Grške srednje jagode, zelo čiste, cena \$7.— boksa.
 Californijsko Barbera, velike jagode \$11.— boksa.
 Malaga, velike jagode \$7.50
 Flage, po 25 funtov v boksi \$5.— boksa.
 Česplje, po 25 funtov v boksi \$2.50 boksa.
 Brinje, 10 funtov \$1.00

Turški duhan, 1 funt \$2. Za poskus pošljem 1/2 funta bokso za \$1.
 Z naročilom pošljite \$2.00 ara za vsako bokso grozdja.

ADRIATIC IMPORTING CO., 606 — 11 Avenue, New York, N. Y.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MČSKIM BOLEZNI.

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravil na 25 let ter imam skrbno v vseh bolnicah in ker imam slovenško, zato vam moram popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Študi 25 let sem pridobil posebno skrbno pri ozdravljanju moških bolezni. Zato se nabrejte popolnoma zanesi na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zlasti: kislota, maslo in lase po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kolenih, stare rane, živčne bolezni, odelabosti, bolezn v mehruju, lednicah, jetrah in žolcu, rnežnost, revmatizem, katar, zlate žile, naduha Rd.

Uradne ure so: V ponedeljek, sredo in petek od 9 zjutraj do 5 popoldne. V torek, četrtek in sobota od 9. ure zjutraj do 5. ure zvečer. Ob nedeljah na do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDITE OSEBNO. NE POZABITE ME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki ravno tebe, da vas razumejo, jaz imam slovenščino in to razumem. Zato vas lahko zdravim, kar vas razume.

Severova zdravila vzdržujejo
dravje v družinah.Nervozne,
oslabele
žene,

ki trpe na bolečinah v križu, v bokih ali na straneh, na senzaciji, ki tlačijo človeka k tlom in dela v spodnjem telesu težo, na glavobolu in nerodu pri naravnih funkcijah, dobe od pomoči, ko vzamejo

Severa's
Regulator

(Severjev Regulator). Priporočen je za zdravljenje tistih posebnih lastnosti neredov in hiranja, ki so jim podvržene ženske. Dobite ga pri svojem lekarju še danes.
Cena \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Drama 14. ur.

So pisatelji, ki trdijo, da najhitreje in najbolje pišejo, kadar se ne pripravljajo dolgo na svoj posel, ampak v trenutku "zamaknjenosti" vzamejo papir in pero in pišejo in pišejo in pišejo. Pero leti z bliskovito nagljo, kakor na dušek. Drugi nasprotno delajo jako dolgo, premišljajo dolgo, črtajo in izpreminjajo. Treba je tedne in tedne, mesece in mesece, včasih celo leta, predno dovrše svoje delo.

Toda mi ne mislimo razpravljati na dolgo in široko o tej temi. Sicer je vsaka metoda dobra, samo da je tudi dovršeno delo dobro.

Tak bliskovit rekord je bil do seden ne davno tega v Londonu. V gledališču Playhouse so igrali komad z naslovom "M. Lady", ki ga je spisal znani odlični dramatik Edgar Wallace. Avtor je splošno znan po tem, da jako naglo dela. Toda toplot je v resnici dosegel rekord nad vsemi dosedanjimi književniki Evrope. Ali, recimo sigurneje, dosedaj podobnega slučaj sploh ni znan. "M. Lady" je drama v treh dejanjih, napisana v 14 urah. Zgodilo pa se je to tako-le:

Ravnatelj uglednega gledališča Playhouse je prejel za vprizoritev komad, ki mu je pri čitanju silno ugajal. Bil je tako navdušen, da ni niti mislil na to, da bi ga londonsko občinstvo ne sprejelo simpatično. To je bil samo prvi vtis.

Ze pri prvi izkušnji pa se je prenenjal, da ta komad ne bo tako senzacija, kakor je mislil prvotno. In tudi igralci sami so ga pričeli prepričevati, da se komad ne bo držal dalje nego mesec dni in da o celi sezoni sploh ne more biti govora. Gledališki ravnatelj je bil zaradi tega v veliki nepriliki, ker ni imel trenutno niti enega komada, ki bi ga mogel porabiti kot "slager" sezone. Poln skrbi v glavi se je obrnil na pisatelja Edgar Wallacea, čegar komadi so imeli v njegovem gledališču velikanske uspehe. Poklical je telefonično pisatelja, ki se je nahajal na letovišču v neki vili zunaj mesta. Razgovor je tekel sledeče:

"Potrebujem takoj kako dramo!"

"Kdaj?"

"Takoj!"

"Resno ali šaljiivo?"

"Šaljiivo."

"V kakem žanru?"

Ravnatelj je drhtečim glasom povedal svoje mišljenje.

"Nimam nič pri roki!"

"Potem napišite!"

"Dobro! Jutri bo delo končano in ga boste imeli tudi že v rokah!"

In Wallace je ostavil tennis, odšel v svojo delavno sobo, poklical tajnico in ji priel narekovati dramo. Narekoval je in narekoval. Tajnica je bila že tako izmučena, da ni mogla več tipkati. Zato se je vsedel sam za stroj in pisal nemurno. Ko je bil izmučen, ga je zamenjala zopet tajnica. Minilo je 14 ur in drama je bila napisana. Wallace se je vsedel takoj v avtomobil in zdirjal z njim v London. Ravnatelj ga je sprejel z razprtimi rokami ter hlastno pograbil rokopis, da se pisatelj morda v zadnjem trenutku ne bi premislil.

Pričelo so vaje. Kmalu po avtorjevem prihodu je sledila že premijera. Publika je burno ploskala. Komad je učinkoval kot strela. Avtor je potegnil masten honorar, sedel v avtomobil in se vrnil zopet domov, da se zabava naprej z ribolovom in tennisom. Sedaj se išče konkurent!

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

AMERICA	22 sept.	Cherbourg	CRETIC	28 okt.	Genoa
ARGENTINA	28 sept.	Trst	LAPLAND	29 okt.	Cherbourg
CANOPIC	30 sept.	Trst	LA LORRAINE	29 okt.	Hayre
EMP. OF CHINA	1 okt.	Cherbourg	NOORDAM	29 okt.	Boulogne
FINLAND	1 okt.	Cherbourg	SAXONIA	29 okt.	Hamburg
LA LORRAINE	1 okt.	Havre	ITALIA	29 okt.	Trst
WASHINGTON	4 okt.	Cherbourg	AMERICA	29 okt.	Cherbourg
AQUITANIA	4 okt.	Cherbourg	BELVEDERE	1 nov.	Trst
ADRIATIC	5 okt.	Cherbourg	ADRIATIC	2 nov.	Cherbourg
PARIS	5 okt.	Havre	PARIS	2 nov.	Havre
MANCHURIA	6 okt.	Hamburg	ARABIC	3 nov.	Canoa
CARMANIA	8 okt.	Cherbourg	CARMANIA	5 nov.	Cherbourg
ROTTERDAM	8 okt.	Boulogne	FINLAND	5 nov.	Cherbourg
CARMANIA	11 okt.	Cherbourg	OLYMPIC	8 nov.	Cherbourg
CENTEN. STATE	11 okt.	Bremen	WASHINGTON	8 nov.	Cherbourg
LA SAVOIE	12 okt.	Havre	GOTHLAND	10 nov.	Genoa
FRANCE	13 okt.	Havre	AQUITANIA	15 nov.	Cherbourg
OLYMPIC	15 okt.	Cherbourg	LA TOURNAINE	19 nov.	Havre
PRES. WILSON	15 okt.	Cherbourg	ZEELAND	19 nov.	Cherbourg
ZEELAND	15 okt.	Cherbourg	ARGENTINA	19 nov.	Trst
RYNDAM	15 okt.	Boulogne	MANCHURIA	23 nov.	Hamburg
LA TOURNAINE	19 okt.	Havre	KROONLAND	26 nov.	Cherbourg
LEOPOLDINA	20 okt.	Havre	ADRIATIC	30 nov.	Cherbourg
BERENGARIA	20 okt.	Cherbourg	LAPLAND	3 dec.	Cherbourg
KROONLAND	22 okt.	Cherbourg	CARMANIA	3 dec.	Cherbourg
LAFAYETTE	22 okt.	Havre	PRES. WILSON	3 dec.	Trst
PANNONIA	22 okt.	Trst	ARABIC	6 dec.	Genoa
N. AMSTERDAM	22 okt.	Boulogne	FINLAND	10 dec.	Cherbourg
AQUITANIA	25 okt.	Cherbourg	ARGENTINA	12 jan.	Trst
MONGOLIA	26 okt.	Hamburg	SAXONIA	13 dec.	Cherbourg

Glede cen za vozne listke in vse druge pojavnila, obrnite se na tvrdilo: FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

KADAR HOČETE OBISKATI ROJSTNI KRAJ

POTUJTE varno in udobno z enim največjih parnikov Red Star, White Star ali American proge.

Najboljše zveze v vsaki kraj v Evropi. Dobra in zadostna hrana. Vse udobnosti. Vse ugodnosti modernih parnikov.

RED STAR LINE

WHITE STAR LINE AMERICAN LINE
INTERNATIONAL MARITIME MARINE COMPANY
9 Broadway, New York ali pri lokalnih agentih

GOSULICH ČRTA

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA 28. sept.
 PRES. WILSON 15. okt.
 BELVEDERE 1. nov.

Cene za Trst in Reko so:
 Pres. Wilson \$115 in \$5 davka.
 Argentina in Belvedere \$103 in \$5 davka.

Potom listkov izdanih za vsi kraji v Jugoslaviji in Srbiji.
 Razkošno ugodnost prvega, drugega in tretjega razreda.
 Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
 Passenger Department
 2 West Street New York

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
 Passenger Department
 2 West Street New York

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
 Passenger Department
 2 West Street New York

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
 Passenger Department
 2 West Street New York

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
 Passenger Department
 2 West Street New York

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
 Passenger Department
 2 West Street New York

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
 Passenger Department
 2 West Street New York

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
 Passenger Department
 2 West Street New York

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
 Passenger Department
 2 West Street New York

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
 Passenger Department
 2 West Street New York

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.